

Kraków. Spotkanie z prof. Janem Rydlem w Muzeum AK

17 marca 2025

Muzeum Armii Krajowej w Krakowie
im. gen. Emila Fieldorfa „Nila”
zaprasza na spotkanie z
prof. Janem Rydlem
zatyulowane

*Polskie podziemie w oczach wroga.
Co Niemcy wiedzieli o polskiej
konspiracji?*

Wtorek 18 marca 2025 r.,
godz. 17.00 w Muzeum AK przy
ul. Wita Stwosza 12 w Krakowie.
Wstęp wolny

MUZEUM AK - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA I WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

We wtorek 18 marca 2025 r. Muzeum Armii Krajowej (instytucja kultury województwa małopolskiego) zaprasza na kolejne spotkanie historyczne z cyklu „Polska w oczach...”. Gościem będzie prof. Jan Rydel z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, który odpowie na pytanie „Co Niemcy wiedzieli o polskiej konspiracji?”.

W kwietniu 1945 r. niemiecki wywiad wojskowy opracował dokument będący analizą polskiego ruchu oporu. Na 139-stronach maszynopisu i w 44 załącznikach przedstawiono historię, struktury, sposób działania, stan aktualny oraz cele polskiej konspiracji. Dokument miał zostać zaprezentowany Heinrichowi Himmlerowi i służyć jako wzór do zbudowania nazistowskiego ruchu oporu po przewidywanej już niebawem klęsce III Rzeszy.

Autorem analizy był gen. Reinhard Gehlen, szef Fremde Heere Ost (Obce Wojska Wschód), czyli oddziału w Sztapie Generalnym niemieckiego Dowództwa Wojsk Lądowych, który zajmował się wywiadowczym rozpracowywaniem nieprzyjaciela na froncie wschodnim, przede wszystkim Armii Czerwonej, ale również polskiego podziemia.

Dokument – zwany Raportem Gehlena – jest niezwykle ciekawy. Zawiera bowiem wiedzę, jaką niemiecki wywiad wojskowy posiadał na początku 1945 r. o polskiej konspiracji: Delegaturze Rządu, Armii Krajowej, Armii Ludowej, Narodowych Siłach Zbrojnych i innych organizacjach. Zawiera też interesujący ogląd sytuacji politycznej i międzynarodowej, w jakiej w tym czasie znalazła się Polska.

„Mimo zastosowania najostrzejszych środków przez policję i wojsko stronie niemieckiej nie udało się ani ograniczyć, ani powstrzymać lawinowego narastania

zbrojnego oporu, a jego zwalczanie napotyka na największe trudności. Dowodzi to raz jeszcze, że siły polskiego oporu są tak zakorzenione w bycie narodu, iż ich eliminacja środkami wojskowymi i policyjnymi jest wykluczona. Polska klęska w 1939 r. była tylko z pozoru totalna, ponieważ najważniejszy element w życiu narodów, wola posiadania własnego narodowego państwa, nie uległa załamaniu”.

Kto to napisał? Polski historyk? Polski publicysta? Nie. Tekst ten wyszedł spod ręki oficerów hitlerowskiego wywiadu.

O zawartości dokumentu, stopniu zgodności z prawdą, postaci autora i jego powojennych – równie ciekawych – losach opowie historyk z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie prof. Jan Rydel, współautor (razem z prof. Andrzejem L. Sową) polskiego wydania Raportu Gehlena.

Spotkanie odbędzie się we wtorek 18 marca 2025 r. o godz. 17 w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie przy ul. Wita Stwosza 12. Wstęp wolny.

Autor: Muzeum Armii Krajowej/ Paweł Stachnik/ Redakcja/malopolska.pl

<https://patriotycznykrakow.pl/index.php/2025/03/17/krakow-spotkanie-z-prof-janem-rydlem-w-muzeum-ak/>